

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-13861-010
Otsuse kuupäev	3. jaan 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Kristin Truus
Tarbija	
Kaupleja	Pandiauto OÜ, 14026405
Tarbija nõue	Tagatisraha tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	14. dets 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Osaühingul Pandiauto tagastada tarbijale 310,00 (kolmsada kümme) eurot.
3. Tarbija nõudmisel maksta summa välja koos viivitusintressidega VÕS §-s 113 lg 1 ettenähtud määras.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 31.augustil 2022 rendilepingu PS2201106, millega kaupleja võttis endale kohustuse anda ajavahemikus 31.augustist 2022 kuni 2.septembrini 2022 tarbija kasutusse sõiduk Audi A6 (357 ATB) ja tarbija kohustus tasuma sõiduki kasutamise eest üüri 160,00 (ükssada kuuskümmend) eurot. Kaupleja nõudel andis tarbija lepingu täitmise tagamiseks kauplejale tagatisraha 310,00 eurot.

Tarbija tagastas sõiduki kauplejale 2.septembril 2022, kuid kaupleja tagatisraha ei tagastanud. Hiljem selgitas kaupleja telefoni teel, et tagatisraha tagasi ei maksta, kuna tarbija abikaasal on kaupleja ees teisest lepingust tekkinud võlgnevus. 6.septembril ja 9.septembril 2022 esitas tarbija kauplejale kirjalikult tagatise tagastamise nõude, millele kaupleja ei vastanud.

Tarbija nõuab kauplejalt 310,00 euro tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja komisjonile omapoolseid selgitusi ei andnud.

Komisjoni põhjendus:

TKS § 51 järgi lahendab komisjon tarbijavaidluse poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi

kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et kõnealune õigussuhe põhineb üürilepingul.

VÕS § 271 järgi kohustub üürileandja üürilepinguga andma üürnikule kasutamiseks kokkulepitud asja ja üürnik kohustub maksma selle eest üüri. Pooled ei vaidle üüritud eseme kasutuse ja selle õigeaegse tagastamise üle; vaidlus on kõrvalkohustuse kohase täitmise üle.

Pooled on üürilepingus ette näinud, et üürnik maksab lepingust tulenevate nõuete täitmise tagamiseks üürileandjale tagatisraha, mille tagastamise kohustuse saab üürileandja tasaarvestada lepinguga seotud kulutuste tekkimisel üürniku vastu suunatud hüvitise nõudega.

Tarbija selgitustest saab komisjon aru, et üüritud sõiduk on kauplejale tagastatud kokkulepitud ajal ja kaupleja on selle üürnikult pretensioonideta vastu võtnud.

Komisjon selgitab kauplejale, et VÕS § 336 järgi peab üürileandja üüritud asja tagastamisel kontrollima asja seisundit ja viivitamatult teatama üürnikule asja puudustest, mille eest üürnik vastutab. Kui üürileandja seda ei tee, kaotab ta õigused, mis kuuluvad talle tulenevalt asja puudustest. Üksnes varjatud puudustest, mida ei ole võimalik tavapärase ülevaatus käigus avastada, võib teatada hiljem, so peale nende avastamist mõistliku aja jooksul.

Kaupleja ei ole teatanud tarbijale ega ka komisjonile asja puudustest ega muudest nõuetest, mis oleksid seostatavad sõiduki kasutamisega kõnesoleva üürilepingu alusel. Kuivõrd seadusega ettenähtud puudustest teatamise aeg on möödunud ilma, et kaupleja oleks puudustest teatanud, ei ole kauplejal tarbija vastu tasaarvestatavat nõuet ning tagatisraha kuulub täies ulatuses tagastamisele.

Komisjon selgitab, et ei raja otsust kaupleja tüüptingimusele, so lepingu plangil ettevalmistatud üürniku nõusolekule, mis võimaldab üürnikult saadud tagatisraha kuuekuulist kinnipidamist koos tasaarvestusõigusega. Komisjoni hinnangul on see tingimus VÕS § 42 lg 1 järgi tühine, kuivõrd tegemist on tarbija õigusi ebamõistlikult kahjustava tüüptingimusega.

Komisjon ei sea kahtluse alla kaupleja õigust hüvitisele ega ka tasaarvestusõigusele, kui sõidukil esinevad tagastamise ajal kahjustused, mida enne selle üürniku kasutusse andmist ei olnud. Üürnikult tagasi saadud sõiduk on võimalik koheselt üle vaadata ning kui puuduseid ei tuvastata, tuleb tagatisraha viivitamatult tagastada.

Tagatisraha ja tasaarvestusõiguse jätmine kauplejale kuueks kuuks piirab aga seaduses sätestatuga võrreldes tarbija õigusi ebamõistlikul määral. Komisjon mõõnab, et kohese ülevaatus käigus ei pruugi olla võimalik varjatud puudusi tuvastada, kuid mõlemale poolele tuleb jätta võrdsed võimalused hilisemalt avaldunud kahjustuse (kulu) olemasolu ja tekkepõhjuse selgitamisel ning nõude või vastuväidete põhistamisel.

Arvestades lepingu tingimusi ja hinda, samuti kaupleja majandustegevuse olemust ja üüritava eseme omadusi, ei ole üürnikult nõutud tagatisraha hoiustamine kaupleja juures kuue kuu kestel proportsionaalne. Üürisuhe lõppes sõiduki tagastamisega; üürniku kohustused üürileandja ees on esitatud selgituste ja tõendite järgi lõppenud, millest tulenevalt on lõppenud ka üürileandja nõuete täitmise tagamiseks antud tagatisleping (VÕS § 187 lg 2).

Komisjon selgitab kauplejale, et võimalik nõue kõnealuse lepinguga mitteseotud isiku vastu

(ka juhul kui on tegemist lepingu poolega seotud isikuga), ei anna kauplejale õigust keelduda lepingu partnerile tagatisraha tagastamisest.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue tagatisraha tagastamises on põhjendatud ja tuleb rahuldada. Kaupleja langes rahalise kohustuse täitmisega viivitusse alates sõiduki tagastamisest ja tarbijale tagatisraha tagastamisest keeldumisest, so 2.septembrist 2022. Tarbijal on õigus alates 3.septembrist 2022 nõuda kauplejalt viivitusintresside tasumist VÕS §-s 113 ettenähtud määras.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/

Kristin Truus
/allkirjastatud digitaalselt/